

Sygnatura akt IX C 722/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 8 kwietnia 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IX Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Zawiślak

Protokolant: Agnieszka Baca-Domin

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2013 r. we W.

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. R.**

przeciwko **Towarzystwu (...) SA w W.**

- o zapłatę i ustalenie

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz powoda M. R. kwotę 18.924,30 zł (osiemnaście tysięcy dziewięćset dwadzieścia cztery złote i trzydzieści groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 2 listopada 2011 r. do dnia zapłaty;

II. ustala, iż strona pozwana ponosi odpowiedzialność względem powoda za dalsze, mogące wystąpić w przyszłości skutki wypadku z dnia 30 października 2010 r.;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.713,13 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IX C 722/11

UZASADNIENIE

Powód M. R. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A w W. kwoty 18.924,30 zł, czego kwoty 13.500,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 5.424,30 zł tytułem odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o ustalenie, że strona pozwana ponosi odpowiedzialność względem powoda za dalsze mogące wystąpić w przyszłości skutki wypadku i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że 30.10.2010r. we W. w wyniku wypadku samochodowego powód doznał obrażeń ciała oraz, że sprawca wypadku ubezpieczony był z tytułu odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Powód został przewieziony do szpitala, gdzie rozpoznano u niego skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł szyjnych oraz dwie rany cięte głowy, zalecono noszenie kołnierza ortopedycznego i zalecono przyjmowanie leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych, które powód przyjmował przez 3 miesiące, kontrole w poradniach specjalistycznych oraz zabiegi rehabilitacyjne. W wyniku dalszego leczenia, z powodu nasilającego się bólu i zawrotów głowy powód został skierowany na badanie TK oraz zalecono konieczność leczenia w poradni laryngologicznej. Powód wskazał, że zwolniony był z zajęć na uczelni oraz uznany za niezdolnego do pracy od dnia wypadku do 30.01.2011r. przez okres 93 dni oraz przez okresom 08.12.2010r. do 24.01.2010r. uczęszczał na zajęcia rehabilitacyjne. Powód wskazał, że po wypadku odczuwał silne dolegliwości bólowe odcinka szyjnego kręgosłupa oraz bóle i zwrotu głowy. Miał obawy

związane z prowadzeniem pojazdu. Wskazał też, że nadal odczuwa rwące bóle kręgosłupa szyjnego, migreny, zwroty głowy. Na głowie po dwóch ranach ciętych zostały blizny, zmuszony jest do zakrywania ich dłuższymi włosami. Wskazał też że uszczerbek na zdrowiu wynosi u niego ok. 8 %. Powód wskazał też, że 02.11.2010r. miał łopocąc nową pracę i że ze względu na wypadek zmuszony został do czasowej rezygnacji z podjęcia zatrudnienia, nie mógł podać czasu powrotu do zdrowia. Podał że przed wypadkiem prowadził aktywny tryb życia, nie cierpią na żadne schorzenia, intensywnie uprawiał sporty. Wskazał, że aktualnie nie może uprawiać sportów i ma problemy z wykonywaniem obowiązków na uczelni. Podał że mieszka na stacji, w odległości ok. 100 km od najbliższej rodziny co utrudniał udzielenie mu pomocy przez rodzinę. Zdarzenie zmusiło powoda do zasięgnięcia pomocy finansowej ze strony rodziców oraz zaciągnięcia kredytu. Wcześniej był niezależny i samodzielny, po wypadku stał się uzależniony od bliskich. Wskazał na swój zły stan emocjonowany oraz że strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę zadośćuczynienia w wysokości 6.500 zł.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu. Strona pozwana przyznała, że ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za skutki wypadku z dnia 30.10.2010r., że przyjęła zgłoszenie szkody i przeprowadziła postępowanie likwidacyjne, w wyniku którego przyznała i wypłaciła powodowi kwotę 6.662,40 zł z czego kwotę 6500 zł tytułem zadośćuczynienia, czym wypełniła ciężący na niej obowiązek odszkodowawczy. Wskazała, że konsultant medyczny strony pozwanej ocenił uszczerbek na zdrowiu powoda na 5 %, a ze względu na wiek powoda rokowania co do jego stanu zdrowia są optymistyczne, stąd brak jest podstaw do przyznania dalszej kwoty zadośćuczynienia. Za bezzasadne strona pozwana uznała roszczenie powoda w zakresie zwrotu utraconego dochodu, z uwagi na brak wykazania wynagrodzenia jaki miał otrzymywać powód oraz na jaki okres miał być zatrudniony.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30.10.2010r. na skrzyżowaniu ul. (...) we W. doszło do czołowego zderzenia samochodu kierowanego przez powoda i pojazdu marki V. (...). W wypadku powód M. R. oraz jadąca z nim pasażerka doznali obrażeń ciała.

Okoliczności bezsporne

Sprawca wypadku ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej.

Strona pozwana na skutek zgłoszenia szkody przeprowadziła postępowanie likwidacyjne, w wyniku którego przyznała i wypłaciła powodowi odszkodowanie w kwocie 6.662,40 zł, z czego kwotę 6.500 zł tytułem zadośćuczynienia.

Okoliczności bezsporne

Powód został karetką przewieziony do (...) Szpitala (...) we W..

W wyniku badań stwierdzono u powoda skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł szyjnych oraz dwie rany cięte głowy, które zszyto. Zalecono noszenie kołnierza Schanza, przyjmowanie leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych oraz zabiegi rehabilitacyjne - kinezyterapię i prądy. Powód przyjmował leki przeciwbólowe i przeciwzapalne przez okres 3 miesięcy. Uczęszczał na zabiegi rehabilitacyjne od 08.12.2010r. do 24.01.2011r.

Powód podjął dalsze leczenie w przychodni u lekarza internisty i neurologa oraz w Poradni Neurologicznej i Przychodni sportowo – lekarskiej.

W dniu 17.12.2010r. z powodu narastającego bólu głowy i zawrotów głowy powód został skierowany na bandanie TK głowy.

Dowód:

- dokumentacja medyczna: informacja ze Szpitala im. (...)we W.z dnia 30.10.2010r. – akta szkody (...)– płyta CD k.102; recepty z 30.10.2010r., 05.11.2010r., 05.11.2010r. , 15.11.2010, 23.12.2010r., 10.01.2011r. – akta szkody (...)– płyta

CD k.102; skierowanie do poradni rehabilitacyjnej z 22.11.2010r. – akta szkody (...)– płyta CD k.102; skierowanie do poradni diagnostycznej TK z 17.12.2010r. k. 35

- dokumentacja zdjęciowa urazów głowy k. 30-32

- przysłuchanie powoda k. 188-190

Powód jest studentem, ma 24 lata, mieszka na stacji, nie pochodzi z W.. Powód był zwolniony z zajęć na uczelni i uznany za niezdolnego do pracy w okresie od 30.10.2010r. do 30.01.2011r. – łącznie przez 93 dni.

Dowód:

-zaświadczenie z Wyższej Szkoły (...) we W. z dnia 18.07.2011r. k. 41

- potwierdzenie zameldowania na pobyt czasowy z 29.04.2008r. k. 64

- zaświadczenie lekarskie z 03.11.2010r.k. 36

- zaświadczenie lekarskie z 22.11.2010r. k. 37

- zaświadczenie lekarskie z 21.12.2010r.(akta szkody nr (...) – płyta CD k.102) i k.38

- zaświadczenie lekarskie z 10.01.2011r. (akta szkody nr (...) – płyta CD k.102) i k.39

- przesłuchanie powoda k. 188-190

Powód w okresie od 28.09.2010r. do 29.10.2010r. był zatrudniony w Towarzystwie (...).

Od 02.11.2010r. miał podjąć pracę w przedsiębiorstwie budowlano – porządkowym T. C.. Przeszedł pomyślnie rozmowę kwalifikacyjną w październiku 2010 r. Porozumiał się z T. C. co do warunków zatrudnienia. Powód miał uzyskiwać wynagrodzenie w kwocie 2500 zł brutto, umowa miała zostać zawarta po podjęciu zatrudnienia, na 2 lata. Powód miał zajmować się marketingiem (poszukiwaniem klientów). Z uwagi na brak możliwości określenia czasu powrotu do zdrowia powód zmuszony był zrezygnować z podjęcia zatrudnienia, o czym zawiadomił niedoszłego pracodawcę. Na proponowane powodowi stanowisko została zatrudniona inna osoba w pierwszym kwartale 2011 r., przy czym ze względu na swoje właściwości po kilku miesiącach pracę straciła. W późniejszym okresie T. C. nie obsadził już tego stanowiska z uwagi na trudną sytuację w branży budowlanej.

Dowód:

-świadcstwo pracy z 04.11.2010r. k. 42

-zeznania świadka T. C. k. 182-184

- przesłuchanie powoda k.188-190

Powód przed wypadkiem prowadził aktywny tryb życia, nie cierpiał na żadne schorzenia, nie miał żadnych urazów. Aktywnie uprawiał sporty, tenis ziemny profesjonalnie, intensywnie trenował, grał w turniejach, uprawiał jazdę na nartach, pływanie, turystykę górską, piłkę ręczną. Był niezależny finansowo i życiowo.

Po wypadku musiał w okresie rekonwalescencji zrezygnować z dotychczasowego trybu życia. Musiał korzystać z finansowej i życiowej pomocy rodziny. Do dnia dzisiejszego ma problemy z uprawianiem sportu, przestał grać w turniejach tenisowych. Po wypadku wystartował w jednym turnieju, ale musiał zrezygnować. Nie gra w piłkę, nie jeździ na nartach, ma problemy z obowiązkami na uczelni.

Dowód:

-dokumentacja zdjęciowa k. 44-63

-przesłuchanie powoda k. 188-190

Uszczerbek na zdrowiu powoda pozostający w związku z wypadkiem z dnia 30.10.2010r. wynosi 11 %. z czego:

- stan po urazie głowy ze zranieniami skóry okolicy skroniowej i czołowej lewej, z zespołem nerwicowym pourazowym
- 2 % (1% trwałego uszczerbku na zdrowiu z tytułu blizn, 1 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu z tytułu zespołu nerwicowego);

- stan po urazie odcinka szyjnego kręgosłupa z cervicalgią pourazową, z rwą barkowo – ramieniową prawostronną - 8 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu;

- stan po urazie obu stawów kolanowych, szczególnie lewego, z utrzymującym się niewielkim zespołem bólowym – 1 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Dowód:

- opinia biegłych z zakresu ortopedii i traumatologii k. 135-137

Wypadek do chwili obecnej skutkuje dolegliwościami bólowymi i zawrotami głowy, dolegliwościami bólowymi z ograniczeniem ruchomości kręgosłupa szyjnego oraz dolegliwościami bólowymi stawu kolanowego lewego, które pojawiają się kilka razy w tygodniu. Dolegliwości nasilają się szczególnie przy zmianach pogodowych, podczas dźwigania nawet niewielkich ciężarów i zmuszają powoda do przyjmowania leków przeciwbólowych

Powód odczuwa lęk, gdy prowadzi samochód.

Wymienione dolegliwości utrudniają zasadniczo pracę zawodową, pracę przy komputerze i czynności życia codziennego.

W przyszłości powód będzie wymagał kontynuacji leczenia przede wszystkim usprawniającego.

Dowód:

-opinia biegłych z zakresu ortopedii i traumatologii k. 135-137

- przesłuchanie powoda k. 188-190

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało w całości na uwzględnienie.

Odpowiedzialność strony pozwanej za skutki wypadku pozostawała poza sporem. Wynikała ona z art. 822 k.c. w zw. z art. 436 § 1 k.c., art. 445 § 1 k.c. oraz art. 444 k.c.

Zgodnie z art. 445 § 1 k.c. przyznanie zadośćuczynienia jest fakultatywne - zależy od uznania i oceny Sądu (zob. G. Bieniek [w:] Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia – Zobowiązania. Tom 1, Warszawa 1999, s. 406-407). Okoliczność, że poszkodowany może zrekompensować doznaną krzywdę z własnych środków, nie może uzasadniać odmowy przyznania zadośćuczynienia. Podstawą odmowy nie może być także fakt, że w chwili wytoczenia powództwa o zadośćuczynienia doznana krzywda przestała już istnieć (zob. G. Bieniek, jw., s. 407).

Przez krzywdę należy rozumieć cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości), cierpienia psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci np. zeszpecenia, niemożności uprawiania określonej działalności, wyłączenia z normalnego życia, itp. – por. wyrok SN z dnia 11 lipca 2000 r., II CKN 1119/98, LEX nr 50884). W doktrynie wskazano, że zadośćuczynienie pieniężne

obejmuje zarówno cierpienia już doznane, jak i te które zapewne wystąpią w przyszłości (zob. G. Bieniek, jw., s. 408; wyrok SN z dnia 3 lutego 2000 r., I CKN 969/98, LEX nr 50824). Rozmiary krzywdy wywołanej uszkodzeniem ciała lub rozstroju zdrowia mogą podlegać wahaniom - krzywda może się „rozrastać”. Ustalając całościowo wielkość krzywdy należy przewidzieć jej skutki, których granice określa przewidywanie przeciętne na podstawie logicznego rozumowania (zob. uzasadnienie uchwały SN z dnia 21 listopada 1967 r., III PZP 37/67, OSNC 1968/7/113).

Pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony. W judykaturze i doktrynie wskazuje się przykładowe kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia: wiek poszkodowanego, nasilenie cierpienia i czas ich trwania, długotrwałość choroby i leczenia (pobyt w szpitalu, bolesność zabiegów, dokonywane operacje, rozmiar i trwałe następstwa zdarzenia, konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym, zmiana jego sytuacji życiowej (zob. wyrok SN z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 681/98, OSNAP 2000/16/626).

W dawniejszym orzecznictwie podkreślano, że wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być „odpowiednia” w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (zob. wyrok SN z dnia 28 września 2001 r., III CKN 427/00, LEX nr 52766; wyrok S.A. w Lublinie z dnia 10 maja 2001 r., II AKa 81/01, OSA 2001/12/96; por.: M. Nesterowicz, Glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 9 marca 2001 r., I ACa 124/01, PS 2002/10/130; A. Szpunar, Glosa do wyroku SN z dnia 15 września 1999 r., III CKN 339/98, OSP 2000/4/66). Przyjmowano, iż odpowiedniość kwoty zadośćuczynienia ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, a jednocześnie nie być źródłem wzbogacenia (zob. wyrok SN z dnia 9 lutego 2000 r., III CKN 582/98, LEX nr 52776).

Obecnie zauważalna jest wyraźna zmiana linii orzecznictwa Sądu Najwyższego. W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r. (I CK 131/03) wskazano, iż powołanie się przez sąd przy ustalaniu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, nie może prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia. Jeszcze mocniej Sąd Najwyższy dał wyraz potrzebie zmiany spojrzenia na wysokość zadośćuczynienia w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 listopada 2007 r. (V CSK 245/07), gdzie wskazano, iż ze względu na kompensacyjny charakter zadośćuczynienia jego wysokość musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną adekwatną do warunków gospodarki rynkowej.

Na podstawie opinii biegłych z zakresu ortopedii i traumatologii, Sąd ustalił, że skutkiem wypadku był uszczerbek na zdrowiu powoda w wysokości 11% (w tym 10% o charakterze długotrwałym a 1% o charakterze trwałym). Nie mogło to pozostać bez wpływu na wielkość zadośćuczynienia. W praktyce sądowej krzywda wiązana jest ze stopniem uszczerbku na zdrowiu. Z pewnością jest to jedna z okoliczności, które powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu wielkości zadośćuczynienia (zob. wyrok SA w Katowicach z dnia 18 lutego 1998 r., I ACa 715/97, OSA 1999/2/7). Doświadczenie życiowe podpowiada, że im większy jest stopień uszczerbku na zdrowiu (rozstrój zdrowia) tym większe cierpienia poszkodowanego. Z drugiej strony możliwe jest żądanie zadośćuczynienia nawet przy braku trwałego uszczerbku na zdrowiu (zob. wyrok SN z dnia 16 lutego 2000 r., II UKN 416/99, OSNAP 2001/16/520).

Biegli stwierdzili, że zespół nerwicowy pourazowy, rwa barkowa – ramieniowa prawostronna oraz utrzymujący się niewielki zespół bólowy lewego stawu kolanowego, na które cierpi powód, pozostają w związku przyczynowym z wypadkiem. Wcześniej powód był sprawny i zdrowy, nie odczuwał żadnych dolegliwości bólowych oraz lęku przed jazdą samochodem. Niewątpliwie powód w związku z samym wypadkiem, leczeniem ambulatoryjnym i rehabilitacją, noszeniem kołnierza ortopedycznego i koniecznością przebywania na zwolnieniu lekarskim doznawał cierpienia fizycznych i psychicznych. Z przesłuchania powoda wynika, że po wypadku powód odczuwał ból kręgosłupa i zawroty głowy i odczuwa je do dnia dzisiejszego. Nadto, z powyższego wynika, co potwierdza dokumentacja zdjęciowa, że przed wypadkiem powód był osobą aktywną, regularnie i profesjonalnie grał w tenisa, uprawiał intensywnie inne sporty. Wypadek zmusił powoda do zaniechania lub znacznego ograniczenia tych zajęć, więc niewątpliwie wpłynął na komfort jego życia.

Reasumując powyższe rozważania, mając na względzie rozmiar uszczerbku na zdrowiu powoda oraz jego cierpienia fizyczne i psychiczne, Sąd doszedł do przekonania, że kwota 13.500,00 zł będzie odpowiednia w rozumieniu art. 455 § 1 k.c., biorąc pod uwagę wypłaconą już przez stronę pozwaną tytułem zadośćuczynienia kwotę 6.500 zł.

Powód domagał się również wypłaty odszkodowania w wysokości 5.424,30 zł, powołując się na możliwość dochodzenia wszelkiego rodzaju kosztów wynikłych z uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Powód wykazał, że wypadek z 30.10.2010r. i jego następstwa uniemożliwiły mu podjęcie pracy, którą miał już umówioną. W oparciu o zeznania świadka T. C. i przesłuchanie powoda z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, iż gdyby nie wypadek to powód pracowałby w firmie (...) i uzyskiwałby wynagrodzenie w ustalonej wysokości. Sąd nie dopatrywał się zmowy świadka z powodem, czy jakiegoś działania pozornego. Brak na to dowodów. Z zeznań ww. świadka wynika, iż rzeczywiście zamierzał on zatrudnić powoda na określonych warunkach. Świadczy o tym fakt, iż po kilku miesiącach T. C. zatrudnił na tym stanowisku inną osobę, która utrzymała zatrudnienie przez kilka miesięcy. Zdaniem Sądu uprawdopodobnia to w znacznym stopniu twierdzenie powoda, iż gdyby nie zaistniał przedmiotowy wypadek, to uzyskiwałby wynagrodzenie w kwocie wskazanej w pozwie. Powód doznał zatem szkody w postaci utraconych korzyści. Mając na względzie, że powód miał otrzymywać wynagrodzenie w kwocie 1.808,10 zł netto miesięcznie, a skutki wypadku pozbawiły go dochodu przez cały okres zwolnienia lekarskiego, roszczenie w tym zakresie należało uznać za zasadne.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

Na uwzględnienie zasługiwało także żądanie ustalenia, że pozwany ponosi odpowiedzialność za dalsze mogące wystąpić w przyszłości skutki wypadku.

W uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2009 r. (III CZP 2/09) wskazano, iż interes prawny w żądaniu ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej za szkody mogące powstać w przyszłości wyraża się nie tylko w przerwaniu biegu przedawnienia (biorąc pod uwagę obecną treść art. 442 [1] § 3 k.c. argument ten stracił na aktualności), ale także w wyeliminowaniu, a przynajmniej złagodzeniu trudności dowodowych mogących powstać w kolejnym procesie odszkodowawczym z uwagi na upływ czasu między wystąpieniem zdarzenia szkodzącego a dochodzeniem naprawienia szkody. Powód w procesie o naprawienie szkody na osobie ma interes prawny pozwalający skorzystać z powództwa o ustalenie także wówczas, gdy żąda zasądzenia świadczenia. Zdaniem Sądu Najwyższego można zaryzykować twierdzenie, że drugi argument uległ wzmocnieniu.

Z opinii biegłych wynika, iż powód będzie wymagał kontynuacji leczenia, przede wszystkim usprawniającego. Nie można wykluczyć, że pojawią się nowe szkody związane z przedmiotowym wypadkiem w trudnej do określenia przyszłości. Powód wykazał, że posiada interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość.

Orzeczenie o kosztach znajduje uzasadnienie w treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c.